

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-42

20.1.2023

Gjensidige Forsikring ASA

Motorvogn

Motorskade – plutselig, ytre påvirkning?

Under en kjøretur fikk sikrede varsel på instrumentpanelet om at det var for lite olje på motoren. Sikrede stanset og etterfylte olje, varsellampen slukket og sikrede fortsatte turen. Under en ny kjøretur tre dager senere lyste varsellampen for lavt oljenivå på nytt. Sikrede oppdaget da at han hadde glemt å skru på påfyllingslokket forrige gang han etterfylte olje. Ved etterfølgende undersøkelse på verksted viste det seg at motoren hadde gått tørr og måtte utbedres. Sikrede krevde skaden erstattet under avtalt kaskoforsikring. Selskapet avslo å dekke skaden da den etter selskapets oppfatning ikke hadde oppstått plutselig, men gradvis som følge av manglende olje på motoren. Nemndas flertall kom til at sikrede ikke hadde dokumentert en dekningsmessig skade.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 140 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for motorhavari.

Sikredes kaskoforsikring omfatter:

Skade på kjøretøyet som følge av plutselig ytre påvirkning

Forsikringen omfatter ikke:

Slitasje og skader som utvikles gradvis

Sikrede fikk under en kjøretur 17.3.22 varsel om at det var lite olje på bilen. Han stanset bilen umiddelbart og fylte olje på motoren før han fortsatte kjøringen.

Den 20.3.22 kjørte sikrede så bilen en distanse på ca. 640 km. Fem–seks km før sikrede var fremme, lyste oljelampen i instrumentpanelet på nytt. Sikrede stanset for å fylle olje og oppdaget da at han ved forrige oljepåfylling hadde glemt å skru på påfyllingslokket.

Sikrede fylte på olje og kjørte hjem. Han leverte deretter bilen på merkeverksted. Ved nærmere undersøkelse fant verkstedet metallspon i oljefilteret og konkluderte med at motoren hadde gått tørr, og at den muligens måtte byttes.

Kostnaden ved reparasjon av bilen ble estimert til ca. kr 140 000 inkl. mva.

Sikrede meldte det inntrufne inn som skade under den avtalte kaskoforsikring i selskapet den 22.3.22.

Selskapet avslo 20.4.22 å dekke skaden under henvisning til at oljeforbruk var vurdert som hovedårsak til motorhavariet da det, ifølge selskapet og deres sakkyndige, ikke var mulig at en stor nok mengde olje kunne forsvinne ut gjennom påfyllingslokket.

Sikrede påklaget selskapets standpunkt til dets interne klageorgan. Ved brev 3.5.22 opprettholdt selskapet sitt avslag i saken.

Sikrede krever dekning for skaden under kaskoforsikringen og anfører at den var en følge av at sikrede hadde glemt å skru fast påfyllingslokket for olje. Dette må regnes som en plutselig påvirkning etter vilkårene. Sikrede viser til uttalelse fra verkstedet om at det ved en kjøretur på ca. 800 km uten påfyllingslokk er sannsynlig at det er oljen som har tatt veien ut og ned i motorrommet. Etterfølgende undersøkelse dokumenterer at betydelige mengder olje spruter ut av motoren når denne er i gang uten at oljepåfyllingslokket er skrudd på.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har sannsynliggjort et forsikringstilfelle, og at skaden heller ikke oppfyller vilkårenes krav til å ha blitt forårsaket av en "plutselig, ytre påvirkning". Den aktuelle skade en slitasjeskade som har oppstått gradvis som følge av manglende olje på motoren.

Basert på vurdering fra selskapets egen takstavdeling, anfører selskapet at skaden mest sannsynlig har oppstått på et tidligere tidspunkt, og at hovedårsaken til skaden er for lite olje på motoren, uavhengig av om oljepåfyllingslokket ikke satt på under deler av den aktuelle bilturen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på bilmotor.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Trine Vøien, bemerker:

Flertallet mener selskapet må få medhold.

Sikredes forsikring omfatter:

Skade på kjøretøyet som følge av plutselig ytre påvirkning

Sikrede anfører at skaden oppsto "plutselig" som følge av kjøring uten påfyllingslokk og viser til verkstedets forklaring om at det ikke var olje på peilepinnen og at motorrommet var dekket av olje. Det var også ved demontering av oljefilter tydelige tegn på spon.

Selskapet har fremlagt følgende takst:

FT (Vår anmerkning: forsikringstaker) eller LV (vår anmerkning: leverandør/verksted) har ikke bilder av motorrom etter FT har glemt å montere oljepåfyllingslokket etter å ha etterfylt olje. FT har ikke merket noe oljedunst eller olje som har kommet ut under bil mens den var i bruk. Denne bilmodellen varsler på for lavt oljetrykk og ikke på for lavt oljenivå. Etter første gang oljelyst lyser på bilen er det mulig at skaden allerede er skjedd og det ikke er relevant at FT glemte å ta på oljelokket etter han har etterfylt første gang. Nissan i ... har en del større volum på denne modellen enn det ... har og har skiftet mange motorer pga oljeforbruk. Det mangler service som skulle vært utført i Februar 2022. Jeg vurderer dette som ett motorhavari pga oljeforbruk. Det er utført oljeforbruksmåling på bilen i skiftet 20/21, når denne ble startet var det ikke olje nok på bilen slik at det kunne ses på peilepinn men oljeforbruk på det tidspunkt ble ikke vurdert som unormalt høyt. Uttalelse fra LV:

Peila oljenivå. Var ikke på peilepinne. Sjekk n-fit. PIB-NES-EM-20-008 Metode C. Etterfylt 2l. Kunde kører 3200km og kjem innom for sjekk. Bil skal da ha gått 73250Km. 29.12.2020 KC Km-stand 73849, oljenivå ca 1/3 av normalnivå, ok'.

Flertallet forstår uttalelsen slik at varsellampen i denne type bil varsler på (manglende) oljetrykk, og ikke mengde, og at oljenivået kan ha vært så lavt at motoren var skadet allerede før varsellampen begynte å lyse. Dette støttes av at bilen ikke fikk intervallservice som den skulle hatt i februar 2022.

Sikrede har fremlagt uttalelser fra verkstedet med beskrivelser av tester som viser at en stor mengde olje sprutet opp av påfyllingsrøret, men verkstedet angir ikke hvor mye som sprutet opp

og hvilken betydning dette har hatt i forhold til det tidligere varselet om at bilen hadde for lavt oljenivå eller muligheten for at det allerede var inntruffet en skade før varsellampen lyste. Den fremlagte videoen viser at noe olje spruter ut av påfyllingsrøret i løpet av 30 sekunder, men gir bare et øyeblikksbilde og sier derfor ingenting om total oljemengde. Videoen sier heller ingenting om muligheten for at skade allerede var inntruffet før sikrede fylte på olje 17.3.22.

Samlet forstår flertallet dette slik at bilen har kjørt med lavt oljenivå over tid, og at dette var en sannsynlig årsak til skaden. Dette er en påvirkning eller årsak som utvikler seg over tid og derfor ikke plutselig. Forholdet mellom lavt oljeforbruk over tid og oljespruten ved kjøring uten påfyllingslokk fremstår imidlertid som uklar. Taksten sier at det var mulig skaden som følge av lavt oljeforbruk over tid var oppstått før varsellampen lyste. I så fall får oljespruten karakter av en hypotetisk konkurrerende skadeårsak eller "overtallig" årsak, dvs. en årsak som inntreffer etter at skaden allerede er skjedd. En slik årsak er ingen nødvendig betingelse for skaden og kan derfor ikke tillegges betydning, se Selmer: Forsikringsrett 1982 s. 310–311. Hvis skade ikke var inntruffet før oljespruten kom, har derimot lavt oljeforbruk over tid samvirket med oljespruten som følge av manglende påfyllingslokk. Bilen var uten påfyllingslokk fra 17.3.22 til sikrede oppdaget forholdet 20.3.22 etter å ha kjørt en distanse på ca. 640 km. Denne påvirkningen virket derfor dels 17.3. og dels 20.3., muligens også i mellomtiden. Det er derfor uklart for flertallet om påvirkningen i form av oljesprut inntraff plutselig, dvs. i løpet av ca. tolv timer, men uansett tilsier taksten at oljespruten kun utløste en skade som uansett ville inntreffe pga. for lite olje over tid. I så fall er det ikke naturlig å karakterisere påvirkningen gjennom oljesprut som en "årsak" til skaden, jf. FSN 2011-006 med referanser til Hellner, Försäkringsrätt 1965 s. 109 og Selmer, Forsikringsrett 1982 s. 291–292.

Nemndas mindretall, Hege Sundby; bemerker:

Mindretallet er kommet til et annet resultat.

Spørsmålet er altså om selskapet er ansvarlig under sikredes kaskoforsikring for skade på sikredes kjøretøy. Dette i form av skader på motoren fra oljelekkasje som følge av en plutselig ytre påvirkning.

Sikrede har forklart at han ved påfylling av olje glemte å skru på lokket til oljetanken igjen. Etter noe tids kjøring, ca. 64 mil, varslet oljelampen feil. Ved kontroll på verksted straks etter ble det konstatert metallspen i oljefilteret, og at motoren således hadde gått tørr.

Mindretallet er enig med sikrede i at det er svært sannsynlig at en kjøretur på om lag 64 mil uten at lokket til oljetanken er skrudd på er årsaken til at all oljen har sprutet ut i motorrommet og derved gjort at motoren har gått tørr.

Video som sikrede har vedlagt fra verkstedet, der man i ettertid tester ut å kjøre motoren uten at lokket til oljetanken er påskrudd, viser jo med all tydelighet at det spruter ut olje fra oljetanken. Etter 64 mil slik er det etter mindretallets syn sannsynlig at nettopp det er årsaken til skaden på bilens motor. Dette er også det fagkyndige verkstedets konklusjon. Videoen motbeviser selskapets anførsel om at det angivelig ikke er mulig at en stor nok mengde olje forsvinner ut gjennom påfyllingslokket og lager skade på motoren.

Mindretallet er derfor uenig i at det er mest sannsynlig at skaden har oppstått over tid grunnet lavt oljenivå, og mener tvert imot at nettopp den plutselige ytre påvirkningen ved at oljelokket ikke var skrudd til, og at oljen dermed sprutet ut i motorrommet er den mest sannsynlige årsaken til motorskaden.

Mindretallet mener således at sikrede må gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).